

BÁO CÁO

Tổng kết việc thi hành Thông tư 40/2016/TT-BGTVT ngày 7/12/2016 của Bộ trưởng Bộ Giao thông vận tải quy định về đăng kiểm tàu biển Việt Nam được sửa đổi, bổ sung tại Thông tư số 16/2022/TT-BGTVT ngày 30/6/2022, Thông thư số 17/2023/TT-BGTVT ngày 30/6/2023, Thông tư số 59/2025/TT-BXD ngày 29/12/2025 và Đánh giá thực trạng quan hệ xã hội có liên quan đến dự thảo Thông tư quy định về đăng kiểm tàu biển Việt Nam

Thực hiện quy định của Luật Ban hành văn bản quy phạm pháp luật và Quyết định số 126/QĐ-BXD ngày 29/01/2026 của Bộ trưởng Bộ Xây dựng ban hành Chương trình xây dựng văn bản quy phạm pháp luật năm 2026, Cục Đăng kiểm Việt Nam đã tiến hành tổng kết việc thi hành Thông tư 40/2016/TT-BGTVT ngày 7/12/2016 của Bộ trưởng Bộ Giao thông vận tải quy định về đăng kiểm tàu biển Việt Nam được sửa đổi, bổ sung tại Thông tư số 16/2022/TT-BGTVT ngày 30/6/2022, Thông thư số 17/2023/TT-BGTVT ngày 30/6/2023, Thông tư số 59/2025/TT-BXD ngày 29/12/2025. Kết quả cụ thể như sau:

I. BỐI CẢNH THỰC HIỆN TỔNG KẾT/ĐÁNH GIÁ

1. Bối cảnh trong nước và quốc tế liên quan đến dự thảo/quan hệ xã hội

Về quản lý nhà nước: Theo Nghị định số 33/2025/NĐ-CP, Bộ Giao thông vận tải và Bộ Xây dựng đã sáp nhập thành Bộ Xây dựng. Do đó, thẩm quyền quản lý nhà nước về đăng kiểm công trình biển hiện nay thuộc trách nhiệm của Bộ trưởng Bộ Xây dựng.

Quyết định số 2258/QĐ-BXD ngày 09/12/2025 của Bộ trưởng Bộ Xây dựng về việc tổ chức lại các tổ chức tham mưu, giúp việc và các đơn vị trực thuộc Cục Đăng kiểm Việt Nam, từ ngày 01/01/2026 Cục Đăng kiểm Việt Nam có 10 tổ chức tham mưu, giúp việc Cục trưởng; thành lập 03 Chi cục đăng kiểm tại Hải Phòng, Đà Nẵng, Thành phố Hồ Chí Minh; thành lập Trung tâm Đăng kiểm phương tiện thủy và công trình biển là đơn vị sự nghiệp công để thực hiện toàn bộ nhiệm vụ cung cấp dịch vụ sự nghiệp công trong lĩnh vực đường thủy và công trình biển.

Quyết định số 2259/QĐ-BXD ngày 09/12/2025 của Bộ trưởng Bộ Xây dựng quy định chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn và cơ cấu tổ chức của Cục ĐKVN, Cục ĐKVN là tổ chức thuộc Bộ Xây dựng, thực hiện chức năng tham mưu, giúp Bộ trưởng quản lý nhà nước về đăng kiểm đối với phương tiện giao thông, các tổng thành, hệ thống, linh kiện, phụ tùng của phương tiện giao thông, phương tiện, thiết bị xếp dỡ, thi công chuyên dùng, công-te-nơ sử dụng trong giao thông vận tải đường bộ, đường sắt, **đường thủy nội địa, hàng hải**, phương tiện hoạt động trong cảng hàng không, sân bay (sau đây gọi tắt là phương tiện, thiết bị giao thông vận tải) và

phương tiện, thiết bị thăm dò, khai thác, vận chuyển trên biển, máy, thiết bị, vật tư có yêu cầu nghiêm ngặt về an toàn lao động trong giao thông vận tải (trừ phương tiện phục vụ vào mục đích quốc phòng, an ninh và tàu cá); tổ chức thực hiện công tác đăng kiểm về chất lượng an toàn kỹ thuật, bảo vệ môi trường, an toàn lao động đối với các loại phương tiện, thiết bị nêu trên theo quy định của pháp luật.

Quyết định số 2259/QĐ-BXD ngày 09/12/2025 của Bộ trưởng Bộ Xây dựng quy định chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn và cơ cấu tổ chức của Trung tâm Đăng kiểm phương tiện thủy và công trình biển trực thuộc Cục Đăng kiểm Việt Nam, Trung tâm Đăng kiểm phương tiện thủy và công trình biển là đơn vị sự nghiệp công lập (sau đây gọi tắt là Trung tâm) trực thuộc Cục Đăng kiểm Việt Nam thực hiện chức năng cung cấp dịch vụ đăng kiểm đối với tàu biển; phương tiện, thiết bị thăm dò, khai thác và vận chuyển dầu khí trên biển bao gồm các công trình biển di động, kho chứa nổi, công trình biển cố định, phao neo, hệ thống đường ống biển và các máy, thiết bị có liên quan (sau đây gọi tắt là công trình biển); phương tiện thủy nội địa; kiểm định kỹ thuật an toàn lao động đối với máy, thiết bị có yêu cầu nghiêm ngặt về an toàn lao động trong giao thông vận tải, trên công trình biển (sau đây gọi tắt là kiểm định kỹ thuật an toàn lao động) trong phạm vi cả nước theo quy định của pháp luật và các điều ước quốc tế liên quan.

Theo văn bản số 15181/BXD-TCCB ngày 12/12/2025 của Bộ Xây dựng, ngày 08/12/2025 Đảng ủy Bộ Xây dựng đã ban hành Nghị quyết số 22-NQ/ĐU thống nhất chuyển một số nhiệm vụ kiểm tra, đánh giá, cấp giấy chứng nhận quản lý an toàn, lao động hàng hải theo quy định của pháp luật và điều ước quốc tế liên quan đến an toàn và lao động hàng hải mà Việt Nam là thành viên và cấp giấy chứng nhận quốc tế về an ninh tàu biển theo quy định của Bộ luật quốc tế về an ninh tàu biển và cảng biển (Luật ISPS) từ Cục Đăng kiểm Việt Nam sang Cục Hàng hải và Đường thủy Việt Nam, Cục Đăng kiểm Việt Nam thực hiện thủ tục bàn giao nguyên trạng các nhiệm vụ nói trên cho Cục hàng hải và Đường thủy Việt Nam tiếp nhận và thực hiện từ ngày 01/01/2026, và đề xuất sửa đổi, bổ sung các văn bản có liên quan đến các nhiệm vụ nêu trên.

Về pháp luật chuyên ngành: Hệ thống luật nền đã có sự thay đổi căn bản với việc ban hành Luật Tiêu chuẩn, Quy chuẩn kỹ thuật sửa đổi 2025, Luật Chất lượng sản phẩm, hàng hóa 2007 (sửa đổi 2025), Nghị định 37/2026/NĐ-CP quy định chi tiết một số điều và biện pháp để tổ chức, hướng dẫn thi hành luật chất lượng sản phẩm, hàng hóa, Luật Phòng cháy, chữa cháy và cứu nạn, cứu hộ ngày 29 tháng 11 năm 2024 và Nghị định số 105/2025/NĐ-CP ngày 15 tháng 5 năm 2025 của Chính phủ quy định chi tiết một số điều và biện pháp thi hành Luật Phòng cháy, chữa cháy và cứu nạn, cứu hộ.

Về tổ chức bộ máy: Cục Đăng kiểm Việt Nam đã hoàn thành tái cơ cấu, tách bạch chức năng quản lý nhà nước và cung cấp dịch vụ công, trong đó Trung tâm Đăng kiểm phương tiện thủy và công trình biển (VIREs) trực tiếp thực hiện các dịch vụ kỹ thuật từ ngày 01/01/2026.

Về quốc tế: Tổ chức hàng hải quốc tế (IMO) đặt ra yêu cầu phải hiện đại hóa phương thức kiểm định để phù hợp với xu hướng chuyển đổi số toàn cầu.

2. Quá trình thực hiện tổng kết/đánh giá thực trạng

Thời kỳ đánh giá: Từ ngày 01/07/2017 đến hết năm 2025.

Phương pháp thực hiện:

- Thu thập thông tin, số liệu phục vụ tổng kết: Công tác thu thập dữ liệu được thực hiện thông qua: Báo cáo của các đơn vị trực thuộc về tình hình kiểm tra, chứng nhận tàu biển. Tổng hợp số liệu về: Số liệu đội tàu; Tình hình kiểm tra định kỳ, kiểm tra bất thường, kiểm tra theo PSC; Các vướng mắc phát sinh trong thực tiễn.

- Lấy ý kiến các cơ quan, tổ chức có liên quan: Cục Hàng hải và Đường thủy Việt Nam, Hiệp hội chủ tàu và doanh nghiệp vận tải biển, Cơ sở đóng mới, sửa chữa tàu biển, Các tổ chức đăng kiểm nước ngoài. Các ý kiến tập trung vào tính khả thi của quy định, thủ tục hành chính, sự phù hợp với điều ước quốc tế và quy chuẩn kỹ thuật mới.

- Rà soát, đối chiếu với hệ thống pháp luật hiện hành: Bộ luật Hàng hải Việt Nam năm 2015, Luật phòng cháy, chữa cháy và cứu nạn, cứu hộ và các văn bản hướng dẫn thi hành, Các nghị định liên quan đến quản lý an toàn hàng hải, Các quy chuẩn kỹ thuật quốc gia mới ban hành về đăng kiểm tàu biển, Các công ước quốc tế của IMO được sửa đổi, bổ sung trong giai đoạn thực hiện Thông tư.

II. KẾT QUẢ THỰC HIỆN/THỰC TRẠNG QUAN HỆ XÃ HỘI

Sau 09 năm thực hiện, Thông tư số 40/2016/TT-BGTVT và các thông tư sửa đổi bổ sung liên quan đã khẳng định được vai trò là văn bản pháp lý quan trọng của công tác đăng kiểm tàu biển, là cơ sở pháp lý điều chỉnh hệ thống quản lý hoạt động đăng kiểm tàu biển; giữ vai trò quan trọng trong việc nâng cao hiệu lực, hiệu quả quản lý nhà nước về đăng kiểm tàu biển ở nước ta.

1. Việc tổ chức thi hành văn bản quy phạm pháp luật

1.1 Số liệu thống kê đội tàu biển

Tính đến hết năm 2025, đội tàu biển mang cờ quốc tịch Việt Nam hiện tại đang duy trì bao gồm 1166 tàu với tổng trọng tải là 8,11 triệu tấn tổng dung tích là 5,20 triệu GT.

Đội tàu biển do VR phân cấp hiện tại đang duy trì bao gồm 1173 tàu với tổng trọng tải là 8,18 triệu tấn, tổng dung tích là 5,25 triệu GT. Tuổi bình quân của đội tàu là 17,29 năm.

Về cơ cấu đội tàu biển Việt Nam bao gồm: 402 tàu chở hàng tổng hợp (34,48%), 137 tàu chở dầu, dầu/ hóa chất (11,75%), 75 tàu chở hàng rời và hàng rời sửa đổi (6,43%), 42 tàu chở container (3,60%), 21 tàu chở khí hóa lỏng (1,80%), 54 tàu và phà chở khách (4,63%), 435 tàu loại khác (tàu kéo, dịch vụ, nạo vét, ...). Như vậy, đa số tàu biển trong đội tàu Việt Nam là tổng chở hàng tổng hợp; số lượng tàu chuyên dùng chở dầu, hóa chất, khí hóa lỏng, container, dịch vụ dầu khí, ... không nhiều.

Số lượng tàu biển hoạt động tuyến quốc tế là 510 tàu với tổng trọng tải là 6,56 triệu tấn, tổng dung tích là 4,18 triệu GT. Trong đó có 254 tàu được các tổ chức đăng kiểm nước ngoài (IACS) được uỷ quyền thực hiện phân cấp và cấp giấy chứng nhận theo công ước quốc tế với tổng trọng tải là 4,84 triệu tấn, tổng dung tích là 3,11 triệu GT.

1.2 Về tổ chức thực hiện

Từ năm 2011 đến 31/12/2025, cơ quan thực hiện quản lý nhà nước và thực hiện thủ tục hành chính là Cục Đăng kiểm Việt Nam và các Chi cục đăng kiểm trực thuộc Cục Đăng kiểm Việt Nam.

Từ ngày 01/01/2026 đến nay, cơ quan thực hiện quản lý nhà nước là Cục Đăng kiểm Việt Nam; Cơ quan cung cấp dịch vụ là Trung tâm Đăng kiểm phương tiện thủy và công trình biển (VIRES) trực thuộc Cục Đăng kiểm Việt Nam.

Nhân lực: Hơn 180 Đăng kiểm viên được đào tạo theo tiêu chuẩn chuyên ngành, thực hiện kiểm định theo đúng trình độ và năng lực ghi trong giấy chứng nhận.

1.3. Về hệ thống quy chuẩn áp dụng

Đối với các công trình dầu khí biển, Cục Đăng kiểm Việt Nam đang thực hiện công tác thẩm định thiết kế và kiểm tra an toàn kỹ thuật và ngăn ngừa ô nhiễm môi trường theo các Quy chuẩn kỹ thuật quốc gia trong Danh mục đính kèm.

Mức độ cập nhật: Các Quy chuẩn kỹ thuật quốc gia đã hài hòa phần lớn với các công ước quốc tế (SOLAS, MARPOL, LOAD LINE, ...).

1.4. Về quan hệ xã hội

Hoạt động đăng kiểm đã trở thành điều kiện pháp lý bắt buộc để tàu biển Việt Nam vận hành an toàn, góp phần kiểm soát rủi ro khai thác ngoài khơi và bảo vệ môi trường biển.

2. Kết quả thi hành/Thực trạng pháp luật có liên quan đến quan hệ xã hội

2.1 Kết quả thi hành

a) Thẩm định thiết kế tàu biển

Giai đoạn từ 01/7/2017 đến 31/12/2025, đã thực hiện thẩm định 230 thiết kế đóng mới tàu biển, 79 thiết kế lập hồ sơ, 99 thiết kế hoán cải, thẩm định 718 sản phẩm công nghiệp, 2.648 thiết kế bổ sung, sửa đổi, 2.719 tài liệu hướng dẫn tàu biển.

b) Giám sát kỹ thuật tàu biển đóng mới, hoán cải và kiểm tra tàu biển đang khai thác

Giai đoạn từ 01/7/2017 đến 31/12/2025, đã hoàn thành thực hiện giám sát kỹ thuật đóng mới cho 227 tàu biển, 95 tàu biển hoán cải; kiểm tra 15.692 lượt kiểm tra tàu biển.

c) Đánh giá công nhận cơ sở cung cấp dịch vụ bảo dưỡng, kiểm tra, thử nghiệm phục vụ công tác đăng kiểm tàu biển

Giai đoạn từ 01/7/2017 đến 31/12/2025 đã thực hiện đánh giá công nhận lần đầu: 127, cấp mới: 204, chu kỳ: 97, bất thường 29 lượt cơ sở cung cấp dịch vụ theo QCVN 65:2015/BGTVT.

d) Đánh giá, chứng nhận hệ thống quản lý an toàn hàng hải (ISM), an ninh hàng hải (ISPS), lao động hàng hải (MLC).

Giai đoạn từ 01/7/2017 đến 31/12/2025, Cục ĐKVN đã thực hiện đánh giá cấp DOC: 768 công ty, đánh giá cấp SMC: 1.509 tàu biển, đánh giá cấp ISSC: 1.472 tàu biển, đánh giá cấp MLC: 1.366 tàu biển, Phê duyệt SSP: 620 tàu biển, Phê duyệt DMLC II: 721 tàu biển.

đ) Kiểm tra, chứng nhận công te nơ, vật liệu, máy, trang thiết bị (SPCN)

Giai đoạn từ 01/7/2017 đến 31/12/2025, Cục ĐKVN và các chi cục đăng kiểm đã chứng nhận 29.231 SPCN lắp trên tàu biển.

e) Ứng dụng công nghệ thông tin

Áp dụng phần mềm hệ thống thông tin kiểm tra tàu biển (SSIN); phần mềm hệ thống quản lý đánh giá (AMS); phần mềm hệ thống đánh giá cơ sở đóng tàu, cơ sở cung cấp dịch vụ (SSYS); phần mềm quản lý đăng kiểm công trình biển; phần mềm chứng nhận chất lượng SPCN lắp đặt trên tàu biển; thực hiện cấp giấy chứng nhận điện tử cho tàu biển trên phần mềm hệ thống thông tin kiểm tra tàu biển.

g) Hợp tác quốc tế

Tham gia sâu, rộng, thường xuyên và khẳng định vai trò, vị trí của Việt Nam tại các hội nghị, diễn đàn hàng hải của IMO và các tổ chức quốc tế liên quan tại khu vực và trên thế giới như APEC, Tokyo MOU, Hiệp hội đăng kiểm châu Á (ACS)...

Tham mưu tổ chức thực hiện đầy đủ, kịp thời các điều ước quốc tế về đăng kiểm tàu biển, công trình biển mà Việt Nam là thành viên.

Tổ chức giám sát đầy đủ các tổ chức đăng kiểm nước ngoài được ủy quyền thực hiện việc kiểm tra và cấp giấy chứng nhận về an toàn, phòng ngừa ô nhiễm môi trường cho tàu biển mang cờ quốc tịch Việt Nam.

2.2 Thực trạng pháp luật có liên quan đến quan hệ xã hội

- Đây là công cụ, cơ sở pháp lý quan trọng để Cục ĐKVN thực hiện đúng quy định pháp luật về công tác đăng kiểm tàu biển nâng cao hiệu lực quản lý nhà nước về công tác đăng kiểm, góp phần đảm bảo đội tàu biển luôn hoạt động an toàn, hiệu quả, rất ít xảy ra các tai nạn, sự cố nghiêm trọng trong suốt những năm qua.

- Các thủ tục hành chính (TTHC) thuộc lĩnh vực tàu biển, SPCN, đã được rà soát, cải cách theo hướng cắt giảm, đơn giản hóa; thực hiện giải quyết các TTHC trên Cổng dịch vụ công quốc gia, Cổng dịch vụ công và Hệ thống một cửa điện tử của Bộ; các phần mềm quản lý chuyên ngành được ứng dụng phục vụ hiệu quả công tác chuyên môn, nghiệp vụ.

- Tổ chức hệ thống mạng lưới đăng kiểm tàu biển đáp ứng được yêu cầu quản lý nhà nước về chất lượng, an toàn kỹ thuật và bảo vệ môi trường trong phạm vi lãnh thổ Việt Nam và khu vực Châu Á.

- Là cơ sở pháp lý quan trọng để Cục ĐKVN phát triển nguồn nhân lực, các đăng kiểm viên tàu biển được tuyển dụng, tập huấn nghiệp vụ, đánh giá, công nhận, cập nhật kiến thức thường xuyên và giám sát hoạt động của đăng kiểm viên. Tập huấn và xây dựng đội ngũ cán bộ đăng kiểm, bao gồm cán bộ quản lý, công chức, viên chức đăng kiểm, nhân viên nghiệp vụ của các lĩnh vực thỏa mãn tiêu chuẩn, quy định của Bộ GTVT.

- Thông qua công tác đăng kiểm tàu biển, SPCN, đã tạo hàng rào kỹ thuật ngăn chặn nhập khẩu tàu biển, SPCN không đảm bảo an toàn kỹ thuật vào bảo vệ môi trường.

- Đội tàu biển Việt Nam liên tục được duy trì trong Danh sách trắng của Tokyo MOU từ năm 2014 đến nay; Cục ĐKVN luôn được Tokyo-MOU xếp loại là tổ chức đăng kiểm thực hiện tốt chức năng (Good Performance) trong top 15 tổ chức đăng kiểm tàu biển hàng đầu thế giới.

2.3 Đánh giá mức độ phù hợp với hệ thống pháp luật hiện hành

Thông tư 40/2016/TT-BGTVT và các thông tư bổ sung, sửa đổi Thông tư 40/2016/TT-BGTVT còn có các quy định chưa phù hợp để đáp ứng với xu hướng phát triển của xã hội, cụ thể như sau:

- Chưa rõ ràng tách bạch chức năng quản lý nhà nước của Cục ĐKVN và cung cấp dịch vụ đăng kiểm tàu biển của tổ chức đăng kiểm.

- Chưa bãi bỏ các thủ tục hành chính trong thực tế là việc cung cấp dịch vụ công về đăng kiểm tàu biển của tổ chức đăng kiểm.

- Một số quy định về kiểm tra tàu biển công vụ cần được quy định riêng để đảm bảo công tác quản lý an toàn kỹ thuật phù hợp với tính chất công việc của tàu công vụ trong thực tế.

- Chưa cập nhật các quy định của Luật phòng cháy, chữa cháy và cứu nạn cứu hộ mới được ban hành và các văn bản hướng dẫn thi hành Luật.

- Các quy định về đánh giá hệ thống quản lý an toàn theo Bộ luật quản lý an toàn quốc tế và công ước SOLAS phải được bãi bỏ để phù hợp theo chỉ đạo tại văn bản số 15181/BXD-TCCB ngày 12/12/2025 của Bộ Xây dựng và Nghị quyết số 22-NQ/ĐU ngày 08/12/2025 của Đảng ủy Bộ Xây dựng.

- Chưa bổ sung các mẫu giấy chứng nhận tại Thông tư số 20/2022/TT-BGTVT vào nội dung của Thông tư 40/2016/TT-BGTVT và các thông tư bổ sung sửa đổi để đảm bảo sự thống nhất áp dụng.

III. ĐỀ XUẤT, KIẾN NGHỊ

Đề xuất xây dựng và ban hành Thông tư mới quy định về đăng kiểm tàu biển Việt Nam thay thế Thông tư 40/2016/TT-BGTVT và các thông tư bổ sung, sửa đổi liên quan với các nội dung cơ bản như sau:

- Triển khai thực hiện Nghị Quyết số 68/NQ-CP ngày 12/5/2020 của Chính phủ ban hành Chương trình cắt giảm, đơn giản hoá quy định liên quan đến hoạt động kinh doanh giai đoạn 2020-2025, cần thiết phải đơn giản hoá các thành phần của thủ tục, hồ sơ khi thực hiện công tác đăng kiểm tàu biển, tiết kiệm thời gian, chi phí cho

cá nhân, tổ chức và cơ quan nhà nước; áp dụng các quy định của Công ước quốc tế, các tiêu chuẩn quốc tế khi các quy định của pháp luật Việt Nam chưa phù hợp;

- Thực hiện các quyết định về tách bạch chức năng quản lý nhà nước của Cục ĐKVN và cung cấp dịch vụ đăng kiểm tàu biển của tổ chức đăng kiểm;

- Cập nhật các quy định của Luật phòng cháy, chữa cháy và cứu nạn cứu hộ mới được ban hành và các văn bản hướng dẫn thi hành Luật;

- Bãi bỏ các quy định về đánh giá hệ thống quản lý an toàn theo Bộ luật quản lý an toàn quốc tế và công ước SOLAS theo chỉ đạo tại văn bản số 15181/BXD-TCCB ngày 12/12/2025 của Bộ Xây dựng và Nghị quyết số 22-NQ/ĐU ngày 08/12/2025 của Đảng ủy Bộ Xây dựng;

- Bổ sung các mẫu giấy chứng nhận tại Thông tư số 20/2022/TT-BGTVT vào nội dung của Thông tư 40/2016/TT-BGTVT và các thông tư bổ sung sửa đổi để đảm bảo sự thống nhất áp dụng.

- Bổ sung một số quy định về kiểm tra tàu biển công vụ đặc thù để đảm bảo công tác quản lý an toàn kỹ thuật phù hợp với tính chất công việc của tàu công vụ trong thực tế.

- Các nội dung khác sẽ được kế thừa từ Thông tư số 40/2016/TT-BGTVT và các thông tư bổ sung, sửa đổi liên quan.

Cục Đăng kiểm Việt Nam kính báo cáo Bộ Xây dựng xem xét, quyết định./.

Nơi nhận:

- Như trên;
- Cục trưởng (để b/c);
- Phòng PC, KHCN-HTQT;
- Tổ soạn thảo;
- Lưu VP, TB-CTB./.

**KT. CỤC TRƯỞNG
PHÓ CỤC TRƯỞNG**

Trần Ánh Dương

